

Jaarverslag KenVaK

inclusief bijzonder lectoraat
Inclusie van Mensen met een licht Verstandelijke Beperking

2017-2018

Lectoraat Kennisontwikkeling Vaktherapieën
Faculteit Gezondheidszorg
Actuele looptijd tot 2022
Lector Prof. dr. S.A.H. van Hooren
Bijzonder lector Prof. dr. X.M.H. Moonen

Algemeen

KenVaK is een lectoraat waaraan zeven hogescholen¹ participeren met opleidingen gericht op een of meerdere vaktherapeutische beroepen (Zuyd Hogeschool als penvoerder). In 2016-2017 hebben vier van deze hogescholen de Coöperatie KenVaK opgericht om zodoende krachten te bundelen en gezamenlijke regie te kunnen voeren op het gebied van de doelstellingen van KenVaK. Deze coöperatie is in december 2016 opgericht door Zuyd Hogeschool, Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN), Hogeschool Utrecht (HU) en NHL-Stenden Hogeschool. In 2016-2017 zijn met andere hogescholen van het lectoraat gesprekken gevoerd over toetreding als lid (Hogeschool Leiden en Codarts) en wijze van samenwerking (ArtEZ voor de Kunsten). Dit heeft ertoe geleid dat Hogeschool Leiden per september 2017 is toegetreden als lid en Codarts zal toetreden als samenwerkingspartner.

De missie van KenVaK is om kennis te vermeerderen op het gebied van vaktherapieën, wat ten goede komt aan de kwaliteit van het onderwijs van de betrokken hogescholen en het professioneel handelen in de praktijk. Dit leidt tot drie doelen:

- a. het vergroten van de kennis omtrent vaktherapieën (zoals bijvoorbeeld het onderzoeken van de werking van diverse vaktherapeutische interventies);
- b. het implementeren van deze nieuwe kennis in het onderwijs en het professionaliseren van docenten;
- c. het implementeren van nieuwe kennis in de praktijk en het bevorderen van de deskundigheid van vaktherapeuten in de praktijk.

Ten behoeve van dit laatste doel wordt intensief afgestemd met de Federatie Vaktherapeutische Beroepen.

Aangezien verstandelijk gehandicaptenzorg een belangrijk domein is voor vaktherapie, is binnen het lectoraat een bijzonder lectoraat gepositioneerd gericht op inclusie van mensen met een verstandelijke beperking. Dit bijzonder lectoraat wordt vormgegeven samen met Koraal. Prof. dr. Xavier Moonen is hiervan bijzonder lector. In 2018 is dit bijzonder lectoraat verlengd op basis van een geactualiseerd werkplan 2018-2022.

In dit jaarverslag wordt een weergave gegeven van de bereikte doelen voor onderwijs, professionalisering, kennisontwikkeling en de beroepspraktijk en maatschappij. De samenwerking met het bijzonder lectoraat komt hierbij ook tot uiting. Gezamenlijke activiteiten met het bijzonder lectoraat (RAAK publiek project '(Be)Leef in de wijk' en een promotietraject) werden gecontinueerd en nieuwe initiatieven werden nog concreter gemaakt.

1. Realisatie van de doelen van het lectoraat

a. Hoofddoelen voor 2017-2018

Ten aanzien van de verbetering van de positie van het lectoraat zijn de volgende doelen gerealiseerd:

- Versterking van de landelijke samenwerking
 - Hogeschool Leiden is toegetreden tot de Coöperatie KenVaK.
 - Voorbereidingen zijn getroffen om Codarts Hogeschool voor de Kunsten aan te laten sluiten bij de Coöperatie KenVaK per 1 januari 2019.

¹ De zeven hogescholen betreffen Zuyd Hogeschool (penvoerder), ArtEZ Hogeschool voor de kunsten, Codarts, Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN), Hogeschool Leiden, Hogeschool Utrecht (HU) en Stenden Hogeschool.

- Organisatorische inbedding
 - Binnen de ALV van de coöperatie, waarin directeuren van de participerende hogescholen zitting nemen, zijn afspraken gemaakt rondom het opstellen van het meerjarenplan en overlegfrequentie (2x per jaar).
 - Portefeuilles zijn ingevoerd in het kernteam. Deze portefeuilles richten zich op verbinding onderwijs en onderzoek, verbinding beroepspraktijk, verbinding maatschappij, contracting & subsidies en internationalisering. Kernteamleden zijn portefeuillehouder en/of sparringpartner.
 - Voorbereidingen zijn getroffen om een medewerker strategie & verbinding met in- en externe partners aan te trekken.

Overige doelen voor 2017-2018

- Verbinding onderwijs en onderzoek
 - Verbinding onderwijs en onderzoek heeft extra aandacht gekregen door:
 - Het instellen van twee portefeuilles, te weten 'verbinding onderwijs bachelorniveau & onderzoek' en 'verbinding onderwijs masterniveau & onderzoek'.
 - Drie landelijke overleggen met teamleiders, afstudeercoördinatoren en docenten van opleidingen die opleiden tot een of meer Vaktherapeutische beroepen. In deze overleggen stonden de volgende thema's centraal: uitwisseling en concretisering over onderzoek & onderzoekend vermogen en mogelijkheden om onderwijs te koppelen aan de strategische onderzoeksagenda. Zie voor meer informatie hoofdstuk 5.
 - Inrichting van een online omgeving om bestanden uit te wisselen (Basecamp).
 - Lector is lid van het landelijk opleidingsoverleg Vaktherapeutische beroepen.
 - Zie voor concrete resultaten hoofdstuk 2.
- Infrastructuur van praktijkgericht onderzoek
 - Datamanagement: implementatie data archivering O-schijf.
 - Drie onderzoekers hebben GCP-cursus gevolgd.
 - Nieuw op te zetten praktijkgericht onderzoek met patiënten en/of met psychofysiologische metingen wordt door (M)ETC getoetst op WMO-plichtigheid.

Output

2. Onderwijs en professionalisering van docenten

a. Bijdrage aan curricula

- Opleidingen:
 - 1) Bijdrage geleverd aan visitatietrajecten van HAN-CTO en Zuyd Hogeschool-CT.
 - 2) Bijdrage geleverd aan bachelorthesissen bij HAN-CTO, HU, NHL-Stenden en Zuyd Hogeschool naar aanleiding van opdrachten vanuit KenVaK (inzet van psychofysiologische maten binnen vaktherapieën, wijkgericht werken & vaktherapieën).
 - 3) Colleges gegeven bij opleidingen Creatieve therapie.
 - 4) Met Landelijk opleidingsoverleg Vaktherapeutische Beroepen (LOO-VTB) een brede werksessie georganiseerd (d.d. 1 december 2017) voor leden van het LOO-VTB en docenten verantwoordelijk voor onderzoeksleerlijn. Tijdens deze werksessie werd informatie uitgewisseld over onderzoek binnen de bachelor- en mastercurricula van opleidingen die opleiden tot een van de vaktherapeutische beroepen.

➔ > 100 studenten bereikt

- Master of Arts Therapies:
 - 5) Macrodoelmatigheidsaanvraag ingediend vanuit de HAN. Na een eerste afwijzing, werd een tweede aanvraag gehonoreerd voor deeltijdonderwijs.
 - 6) Voorbereidingen getroffen om wijzigingen door te voeren aan de Master of Arts Therapies, te weten naamswijziging, verlaging studielast (90 E → 60 EC) en bijstelling werkervaringseis.

- Binnen de faculteit Gezondheidszorg van Zuyd Hogeschool:
 - 7) Bijdrage geleverd aan stuurgroep Wetenschapslijn Masters.
 - 8) Werkgroep met opleidingen Gezondheidszorg en Social Work geïnitieerd door bijzonder lector gericht op kindermishandeling.
 - 9) Binnen het managementteam een bijdrage geleverd aan strategie en verbinding van opleidingen binnen de faculteit.

b. Bijdrage aan minoren

- 1) Meegedacht bij strategie minoren binnen de faculteit Gezondheidszorg van Zuyd Hogeschool.
- 2) Lector heeft gastcollege gegeven binnen de Zuyd-minor 'De kunsten van het zorgen' (16 studenten Vaktherapie, Logopedie, Social Work en Ergotherapie).
- 3) Bijzonder lector heeft een gastcollege gegeven bij de Zuyd-opleiding Social Work (8 studenten).

➔ **24 studenten bereikt**

c. Bijdrage aan professionalisering docenten

- 1) KenVaK-meetings waarin docent-onderzoekers informatie uitwisselen over onderzoek naar vaktherapieën en de koppeling hiervan met het onderwijs:
 - 11 juni 2018 te Eindhoven;
 - 12 maart 2018 te Nijmegen;
 - 27 november 2017 te Amersfoort.
 Zie ook onderdeel 3, promoties en publicaties.
- 2) Daarnaast is er een meeting geweest met docenten en de internationale adviesraad op 12 en 13 september 2018 te Krakow, zie ook 2d.
- 3) Promovendi-werkconferentie werd georganiseerd op 25 en 26 april 2018 i.s.m. het lectoraat van Joeske van Busschbach van Windesheim. Tijdens dit event werden alle promovendi in Nederland uitgenodigd die onderzoek verrichten naar een vaktherapeutisch onderwerp. Tevens waren begeleiders uitgenodigd van hogescholen en universiteiten. De doelen van deze werkconferentie waren het articuleren van de strategische aansluiting bij de onderzoeksagenda, peer-review, professionalisering op het vlak van ethiek & integriteit en communicatie over onderzoek aan breed publiek en (informele) kennismaking tussen promovendi.

➔ **> 60 docenten bereikt**

d. Overige bijdragen aan onderwijs en docenten

- **Betrekken van studenten:**
 - Studenten werden ingezet als werkstudent binnen projecten.
 - Studenten hebben in het kader van hun bachelor- en/of masterthesis een bijdrage geleverd aan onderzoek binnen KenVaK (Creative Minds (n=11), (Be)Leef in de wijk (n=2), promotietrajecten (circa n=6).
 - Studenten van de opleidingen Ergotherapie voor diverse onderzoeken in het kader van het bijzonder lectoraat.
 - Vier studenten van de Bachelorstudiengang Ergotherapie für deutsche ErgotherapeutInnen werden ingezet voor een onderzoek van het bijzonder lectoraat in Luxemburg dat daar in samenwerking met de Hochschule Darmstadt werd uitgevoerd.

➔ **Circa 25 studenten betrokken**

- **Internationalisering:**
 - Meeting georganiseerd met de Internationale Advisory Board van KenVaK – 12 en 13 september 2017 te Krakow.
 - Celine Schweizer is lid van het Scientific Committee van ECARTE ter voorbereiding van de ECARTE Conferentie in 2017 in Krakow.
 - Robert van den Broek is representative binnen de Education Committee van ECARTE.

- EU-Project Network European Art Therapists (NEAT) met voorzitterschap van de Research Group Celine Schweizer. In een interprofessionele Europese samenwerking van beeldend therapeuten (Griekenland, Cyprus, Spanje, Portugal en NL) en studenten HRM van NHL-Stenden is een kwalitatieve studie in acht landen uitgevoerd onder beeldend therapeuten om de beroeps-uitoefening in kaart te brengen. Een enquête is in december 2017 uitgezet in 12 landen in Europa. Beide studies dienen als pilot voor een definitieve enquête, die in 32 Europese landen zal worden uitgevoerd in 2019.
- Sonja Aalbers heeft in de rol van eerste auteur samengewerkt met onderzoekers uit China, Engeland, Italië, Nederland en Noorwegen aan de opzet en uitvoer van de Cochrane review Music therapy for depression. Ook werkt zij in de rol van eerste auteur samen met onderzoekers uit Nederland en Engeland aan de opzet en uitvoer van een Intervention Mapping studie emotie-regulerende muziektherapie voor jongvolwassenen met depressieve symptomen.
- Suzanne Haeyen heeft samengewerkt met onderzoekers uit Engeland aan de uitvoering van een systematic review met betrekking tot Arts Therapies Therapeutic Actions and Perceived Benefits in the Treatment of People with a Diagnosis of Cluster B Personality Disorder.
- Marc Willemsen trad toe tot het bestuur van de European Federation of Dramatherapy,
- Marc Willemsen participeert aan de advisory board van het tijdschrift Drama Therapy Review.

3. Kennisontwikkeling

a. Wetenschappelijke publicaties

- 1) Aalbers, S., Fusar-Poli, L., Freeman, R.E., Spreen, M., Ket J.C.F., Vink, A.C., Maratos, A., Crawford, M., Chen, X. & Gold, C. (2017b). Music therapy for depression. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2, CD004517. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD004517.pub3/full>.
- 2) Blanckstein, A., Van der Rijken, R., Van Eerene, H., Lange, A., Scholte, R., Moonen, X., De Vuyst, K., Leunissen, J. & Didden, R. (2018). Evaluating the Effectiveness of Multisystemic Therapy for Adolescents with Intellectual Disabilities and their Parents. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*.
- 3) Dumont, E., Syurina, E., Feron, F., & Van Hooren, S. (2017). Music interventions and child development: a critical review and further directions. *Frontiers in Psychology*, 8, 1694. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01694>.
- 4) Haeyen, S., Kleijberg, M., & Hinz, L.D. (2018). Art therapy for patients diagnosed with personality disorders cluster B/C: A thematic analysis of emotion regulation from patient and art therapist perspectives. *International Journal of Art Therapy*, 23:4, 156-168. <https://doi.org/10.1080/17454832.2017.1406966>.
- 5) Haeyen, S., Van Hooren, S., Van der veld, W., & Hutschemaekers, G. (2018). Measuring the contribution of Art Therapy in multidisciplinary treatment of Personality Disorders. The construction of the Self-expression and Emotion Regulation in Art Therapy Scale (SERATS). *Personality and Mental Health*, 12(1), 3-14. <https://doi.org/10.1002/pmh.1379>.
- 6) Haeyen, S., Dehue, F., Van Hooren, S., Van der veld, W., & Hutschemaekers, G. (2018). Development of an art therapy intervention for patients with Personality Disorders: an intervention Mapping study. *International Journal of Art Therapy*, 23(3), 125-135. <https://doi.org/10.1080/17454832.2017.1403458>.
- 7) Haeyen, S., Van Hooren, S., Van der veld, W., & Hutschemaekers, G. (2018). Efficacy of art therapy in individuals with personality disorders cluster B/C: a randomized controlled trial. *Journal of Personality Disorders*, 32(4), 527-542. https://doi.org/10.1521/pedi_2017_31_312.

- 8) Haeyen, S., Van Hooren, S., Van der veld, W., & Hutschemaekers, G. (2018). Promoting mental health versus reducing mental illness in art therapy with patients with personality disorders: A quantitative study. *The Arts in Psychotherapy*, 58(4), 11-16.
<https://doi.org/10.1016/j.aip.2017.12.009>.
- 9) Knotter, M., Spruit, A., De Swart, J., Wissink, I., Moonen, X., & Stams, G.J. (2018). Training direct care staff working with persons with intellectual disabilities and challenging behaviour: A meta-analytic review study. *Aggression and Violent Behavior*, 40, 60-72.
- 10) Luyten, T., Braun, S., Jamin, G., Van Hooren, S., & De Witte, L. (2017). How nursing home residents with dementia respond to the interactive art installation 'VENSTER': a pilot study. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 1-8.
- 11) Schouten, K.A., Van Hooren, S.A., Knipscheer, J.W., Kleber, R.J., & Hutschemaekers, G.J.M. (2018). Trauma-Focused Art Therapy in the Treatment of Posttraumatic Stress Disorder (PTSD): a Pilot Study. *Journal of Trauma and Dissociation*.
- 12) Vervoort-Schel, J., Mercera, G. Wissink, I., Mink, E., Van der Helm, P. Lindauer, R., & Moonen, X. (2018). Adverse Childhood Experiences in children with intellectual disabilities: an exploratory case-file study in Dutch residential care. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 15(10), 2136. <https://doi.org/10.3390/ijerph15102136>.
- 13) Wissink, I., Van Vugt, E., Moonen, X., & Stams, G.J.J.M. (2018). Reports of Sexual Abuse of Children in State Care: a Comparison between children with and without Intellectual Disability. *Journal of Intellectual & Developmental Disability*, 43(2), 152-163.
<https://doi.org/10.3109/13668250.2016.1269881>.

b. Vakpublicaties

- 1) Abbing, A., Ponstein, A., Hoekman, J., Van Hooren, S., & Baars, E. (2018). Wetenschappelijk verantwoorde casusbeschrijvingen vragen om methodische documentatie: de ontwikkeling van een documentatiemethode gebaseerd op de CARE-AAT-richtlijn. *Tijdschrift voor vaktherapie*, 14(3), 24-32.
- 2) Moonen, X.M.H. (2017). (H)erkennen en waarderen. Over het (h)erkennen van de noden, mensen met licht verstandelijke beperkingen en het bieden van passende ondersteuning. *Nederlands Tijdschrift voor de Zorg aan mensen met verstandelijke beperkingen*, 43(2), 163-176.
- 3) Moonen, X. (2018). Geen tijd. *Markant*, 2.
- 4) Pénzés, I. (2017). De tijd is rijp. *Tijdschrift voor vaktherapie*, 13(4), 2-5.
- 5) Samaritter, R. & Van Hooren, S. (2017). In beweging komen: de werking van danstherapie beschreven vanuit het perspectief van patiënten. *Tijdschrift voor Vaktherapie*, 4, 14-23.
- 6) Van Hooren, S. (2018). Trending topic: transdiagnostische factoren. *Tijdschrift voor Vaktherapie*, 2, 12-13.
- 7) Van Hooren, S., De Witte, M., & Prick, A. (2018). De meerwaarde van muziektherapie. *Tijdschrift voor positieve psychologie*, 2, 42-49.
- 8) Wever-Buirsma, L.E., Reijnders, J.S.A.M., Van Hooren, S.A.H., Knipping, A.A. (2018). De diagnostische waarde van de kloktekening als screeningsinstrument voor dementie: Onderzoek in een geheugenpolipopulatie. *Tijdschrift voor neuropsychologie*, 13(2), 133-142 (lees meer: https://www.tvnp.nl/inhoud/tijdschrift_artikel/NP-13-2-5/De-diagnostische-waarde-van-de-kloktekening-als-screeningsinstrument-voor-dementie-Onderzoek-in-een-geheugenpolipopulatie).

- 9) Willemsen, M., & Boorsma, E. (2017). De lege ruimte. Spelen met wat er is door middel van Developmental Transformations. *Tijdschrift Spelenderwijs*, 2, 24-27.

c. Overige bijdragen en producten

- 1) Butler, J., Dočkal, V., Hurd, K., Steiner, N., Willemsen, M., Zehavi, G. (2018). Foreign Forests. Europese DvT Conferentie 'Into the deep forest', DADA Extraart, Praag, Tsjechië.
- 2) Bootsma, M., Verdonschot, M., De Witte, M.J., Berghs, M., Moonen, X., & Van Hooren, S. (2017, September). Arts therapies in community based treatment teams for people with mild intellectual disabilities. Paper presented at the 14th European Arts Therapies conference, Krakow, Poland.
- 3) Haeyen, S., Van Hooren, S., Van der Veld, W., & Hutschemaekers, G. (2017, September). Efficacy of Art Therapy in individuals with Personality Disorders cluster B/C: a randomised controlled trial. Paper presented at the 14th European Arts Therapies conference, Krakow, Poland.
- 4) Van Hooren, S. & Fikke, D. (2017, September). Creative minds: engaging with new techniques measuring biosignals and brain activity to investigate effects and working factors in arts therapies. Paper presented at the 14th European Arts Therapies conference, Krakow, Poland.
- 5) Verdonschot, M., Bootsma, M., De Witte, M.J., Berghs, M., Moonen, X., & Van Hooren, S. (2017, November). Arts Therapies in community based treatment teams for people with mild intellectual disabilities. Paper presented at the 3rd International Disability Studies Conference 'The Art of Belonging', Amsterdam.
- 6) Symposium georganiseerd tijdens het World congress of psychotherapy te Amsterdam.
Titel van het symposium: Effects and working factors of arts therapies.
Ingediend door Susan van Hooren.
Sprekers: Jorg Fachner, Sabine Koch, Suzanne Haeyen en Anna-Eva Prick.
- 7) Bijdragen van Suzanne Haeyen aan symposium tijdens het World congress of psychotherapy te Amsterdam.
Titel van het symposium: Scelta, a residential and day-hospital multidisciplinary treatment of personality disorders (PDs) in the Netherlands: findings from the clinical practice.
Ingediend door Wies van den Bosch.
Sprekers: Farid Chakhssi, Silvia Pol, Jeanine Oostendorp en Suzanne Haeyen.

Geschreven subsidieaanvragen:

NAAM	VERSTREKKER	INGEDIEND	BESLUIT
PENVOERDER			
Geïntegreerd muziektherapie-programma in de thuissituatie bij patiënten met FTD	Alzheimer Nederland	Augustus 2018	Gehonoreerd
BELEVING IN EIGEN OMGEVING	RAAK publiek	Juni 2018	Voorlopig positief advies
De juiste snaar met muziek THUIS	ZonMw	Mei 2018	Projectidee mocht worden uitgewerkt tot projectaanvraag
(Cost-)Effectiveness of Drama therapeutic Self-esteem Intervention (DSI) as an add-on therapy for social anxiety disorder	ZonMw	Maart 2018	Niet gehonoreerd
NIET FORMEEL PENVOERDER			
Dramatherapie op het podium voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen met een taalontwikkelingsstoornis	Praktijk- en Postdocfellowship GGZ	Mei 2018	Niet gehonoreerd
Track, Treat and Trace, detecting (dis)connectivity in movement by high risk Psychosis	Praktijk- en Postdocfellowship GGZ	Mei 2018	Door naar 2e ronde, vervolgens niet gehonoreerd

d. Promoties

Promotie afgerond in 2017-2018:

Haeyen, S.W. (2018). Effects of Art Therapy. The Case of Personality Disorders cluster B/C. (Dissertation manuscript). Radboud University, 14 maart 2018. Nijmegen, The Netherlands: Proefschriftmaken.nl.

Zie bijlage 1 voor een overzicht van de stand van zaken van de promotietrajecten. Het betreft de volgende personen: Ingrid Penzes (Zuyd Hogeschool), Suzanne Haeyen (HAN), Celine Schweizer (NHL-Stenden hogeschool), Elisabeth Dumont (Zuyd Hogeschool), Karin Schouten, Sonja Aalbers (NHL-Stenden hogeschool), Martina de Witte (HAN), Liesbeth Bosgraaf (NHL-Stenden), Annemarie Abbing (Hogeschool Leiden), Marij Berghs (Zuyd Hogeschool) en Tom Luyten (Zuyd Hogeschool).

4. Beroepspraktijk en Maatschappij

a. Schriftelijke bijdragen

- 1) Didden, R., & Moonen, X. (2017). Hoofdstuk 15: *Interventies voor delinquenten mensen met een licht verstandelijke beperking*. In: H. Kaal, N. Overvest, & M. Boertjes (2017). *Beperkt in de keten*, 2e druk. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.
- 2) Didden, R., Moonen, X., & Douma, J. (2017). *Met het oog op behandeling 4. Diagnostiek en behandeling van gedragsproblematiek bij mensen met een licht verstandelijke beperking*. Utrecht, Landelijk Kenniscentrum LVB en Expertisecentrum de Borg.
- 3) Haeyen, S. (2018). *Interventiebeschrijving Beeldend Therapeutische Emotieregulatie Groep*. Databank Erkende Interventies GGZ, Trimbos Instituut, Utrecht.
<https://erkendeinterventiesggz.trimbos.nl/erkende-interventies/beeldend-therapeutische-emotieregulatie-groep>.

- 4) Kaal, H., Moonen, X., & Nijman, H. (2018). *Veelgestelde vragen over de SCIL*. Factsheet 10. Hogeschool Leiden.
- 5) Moonen, X., Boeschoten, J., Wissink, I., & Zweers, K. (2018). *LVB. Je kunt er wat mee! Praktische handreiking voor het werken met kinderen met licht verstandelijke beperkingen in het basisonderwijs. Tips voor het werken in de klas en thuis*. Utrecht: Landelijk Kenniscentrum LVB.
- 6) Willemsen, M. (2018). *Verstrikt in verwaarloosd verlies. Geïntegreerd behandelen van verlieservaringen met Developmental Transformations en varielation*. In G. Claes, J. Maes, H. Modderman (Reds.), *Ruimte maken voor verlies en rouw in therapie*. Leuven/Den Haag: ACCO.

b. Mondelinge bijdragen

- 1) Aalbers, S. (2018). *Maak en beleef muziek: Emotie-regulerende muziektherapie voor studenten met depressieve klachten*. Studiemiddag studentgezondheid. NHL Stenden hogeschool: Leeuwarden.
- 2) Berghe, M. (2018, April). *Dramatherapie voor jeugd met TOS (taalontwikkelingsstoornis)*. Masterclass 'Sociaal emotioneel functioneren met TOS'. Siméa-congres, Lunteren.
- 3) Bootsma, M. (2017, Oktober). (Be)Leef in de wijk. *Over de positionering van de vaktherapeut in LVB FACT teams*. Week van de Vaktherapie, Stenden Hogeschool, Leeuwarden.
- 4) Bosgraaf, L. (2018, Mei). *Affectregulatie in beeldende therapie*. Congres: Jeugd in Onderzoek, Amsterdam.
- 5) Bosgraaf, L. (2018, Juni). *Beeldende therapie als behandeling voor LVB kinderen en adolescenten met gedrags- en emotionele problemen: een narratief literatuuronderzoek naar de werkzame mechanismen van beeldende therapie volgens affect regulerende principes*. Congres 'Focus op Onderzoek', Ede.
- 6) Claassen, A., Haeyen, S., & Pol, S. (2018). *De groep als transitionele ruimte: spiegelpaleis voor de Gezonde Volwassene*. Keynote. Congres Nederlandse Vereniging voor groepsdynamica en groepspsychotherapie (NVGP), Driebergen, 23 maart.
- 7) Claassen, A., Haeyen, S., & Pol, S. (2018). *De groep als transitionele ruimte: spiegelpaleis voor de Gezonde Volwassene*. Workshop. Congres Nederlandse Vereniging voor groepsdynamica en groepspsychotherapie (NVGP), Driebergen, 23 maart.
- 8) De Witte, M.J. (2017). *Hoe bevordert vaktherapie emotionele ontwikkeling?* Presentatie op het Congres Emotionele ontwikkeling & Verstandelijke beperking, FORTIOR, Utrecht.
- 9) De Witte, M.J. (2017). *Arousal regulation through Music Therapy in People with Mild Intellectual Disabilities*. Presentatie bij de kenniskring Zorg voor Mensen met Verstandelijke Beperkingen, HAN SOCIAAL, Nijmegen.
- 10) De Witte, M.J. (2017). *Effects of music interventions on arousal regulation in times of stress: results of a meta-analysis*. 14th European Arts Therapies conference. ECARTE European Consortium for Arts Therapies Education. Akademia Ignatianum, Krakow, Poland.
- 11) De Witte, M.J. (2018). *The effects of music interventions on stress*. 5th International Conference of the International Association for Music and Medicine IAMM. Barcelona, Spain. <http://www.iamm2018barcelona.com/assets/Programma-iamm.pdf> (see page 42).
- 12) De Witte, M.J. (2018). *Effecten van muziekinterventies op het verminderen van stress: twee meta-analyses*. Vakgroep Klinische Psychologie. Open Universiteit, Heerlen.

- 13) De Witte, M.J. (2018). *Effects of Music Interventions in Health Care Settings*. International Week Symposium. HAN University of Applied Sciences, Nijmegen.
- 14) De Witte, M.J. (2018). *Hoe kan muziek zorgen voor stress reductie bij kinderen*. Eten is Weten bijeenkomst. Koraal expertisecentrum locatie De Hondenberg, Oisterwijk.
- 15) De Witte, M.J. (2018). *The effects of music interventions on stress reduction*. International Conference of Depression, Anxiety and Stress Management. Frankfurt, Germany.
- 16) De Witte, M.J. (2018). *Effecten van muziekinterventies op het verminderen van stress*. HAN Sociaal Themalunch. HAN University of Applied Science, Nijmegen.
- 17) De Witte, M.J. (2018). *Introduction in meta-analysis and systematic reviews in music therapy research*. Summerschool 2018 Clinical Research Methods in Music Sciences and Interventions. Vrije Universiteit, Amsterdam.
- 18) Haeyen, S. (2018). *Ervaringen en effecten van beeldende therapie bij cliënten met een persoonlijkheidsstoornis*. Presentatie ter ere van pensionering F. Posthumus-Meyjes, Amsterdam Medisch Centrum (AMC), De Bascule, Amsterdam, 23 mei.
- 19) Haeyen, S. (2018). *Effects of Art Therapy. The Case of Personality Disorders cluster B/C*. Radboud Universiteit, Nijmegen, 14 maart.
- 20) Haeyen, S. (2018). *Het effect van beeldende therapie bij patiënten met persoonlijkheidsstoornissen; een randomised controlled trial*. Posterpresentatie. Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). Voorjaarscongres 2018, Maastricht 11-13 april. Winnaar posterprijs NvVP 2018.
- 21) Haeyen, S. (2018, May). *Efficacy of Art Therapy in individuals with Personality Disorders cluster B/C*. Paper presented at the World conference International Society of Schema Therapy (ISST) "INSPIRE 2018" Amsterdam.
- 22) Haeyen, S. (2018, June). *Effects of art therapy in individuals with personality disorders cluster B/C; Randomised controlled trial*. Paper presented at the 22nd World Congress of Psychotherapy. Amsterdam.
- 23) Haeyen, S. (2018, June). *Promoting Mental Health versus Reducing Mental Illness in Art Therapy with Patients with Personality Disorders. A Quantitative Study*. Paper presented at the 22nd World Congress of Psychotherapy, Amsterdam.
- 24) Haeyen, S. (2018, Augustus). *Onderzoek doen naar beeldende therapie*. Werkveld-contactdag opleiding Vaktherapie. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Nijmegen.
- 25) Haeyen, S. (2018, Augustus). Interview: *De Knecht, S. Het effect van beeldende therapie meetbaar maken*. ScienceGuide. Online gepubliceerd op 30 augustus. <https://www.scienceguide.nl/2018/08/het-effect-van-beeldende-therapie-meetbaar-maken/>
- 26) Minnaard, D., Willemsen, M. (2018). *Verstrikt in verwaarloosd verdriet. Door middel van dramatherapie of beeldende therapie gestagneerde rouw signaleren en op gang brengen*. Workshop op congres 'Vaktherapie werk. Hoe dan?'. FVB, Ede.
- 27) Moonen, X. (2017, September). *Kindermishandeling*. Rotary Heerlen.
- 28) Moonen, X. (2017, September). *Cursus SGLVG*. RINO Utrecht.
- 29) Moonen, X. (2017, September). *Archivarbeit: Anachronismus oder modern?* Heilpädagogische Archiv, Trebnitz Duitsland.

- 30) Moonen, X. (2017, Oktober). *Onderzoek over mensen met LVB en gedragsproblemen*. LKCLVB, Huis ter Heide.
- 31) Moonen, X. (2017, Oktober). *Hechtingsproblemen bij mensen met LVB*. Euregionaal Congresburo, Eindhoven.
- 32) Moonen, X. (2017, Oktober). *LVB*. Bestuur VGN, Soesterberg.
- 33) Moonen, X. (2017, November). *Wissenschaftliche Forschung in leichte Sprache*. Netwerk Leichte Sprache, Basel.
- 34) Moonen, X. (2017, November). *Hoezo alledaagse omgang met mensen met LVB?* Prisma, Biezenmortel.
- 35) Moonen, X. (2017, November). *Psychiatrie en LVB*. Leids Congres Bureau, Amsterdam.
- 36) Moonen, X. (2017, November). *Conflicthantering bij mensen met LVB*. Euregionaal Congresburo, Utrecht.
- 37) Moonen, X. (2017, November). *Kindermishandeling*. Zuyd Hogeschool, Sittard.
- 38) Moonen, X. (2017, November). *Kleine stapjes in het onderzoek naar een bruikbare cautie voor mensen met LVB*. Hogeschool Leiden.
- 39) Moonen, X. (2017, December). *Eenvoudig schrijven in een 3-traps taalmodel*. Gemeente Amsterdam.
- 40) Moonen, X. (2017, December). *LVB*. Dichterbij.
- 41) Moonen, X. (2017). Meerdere lezingen en workshops door het jaar inzake training van ambtenaren in het gebruik van taal voor (zeer) laaggeletterden. Gemeente Amsterdam.
- 42) Moonen, X. (2018, Januari). *Inleiding over communicatie met mensen met een licht verstandelijke beperkingen*. Euregionaal Congresburo.
- 43) Moonen, X. (2018, Februari). *Over de huisvestingssituatie van mensen met LVB en probleemgedrag*. Gemeente Den Haag.
- 44) Moonen, X. (2018, Maart). *(H)erkennen van kinderen met LVB in het basisonderwijs*. SOIL conferentie, Gemeente Maastricht.
- 45) Moonen, X. (2018, Maart). *Over wetenschappelijk onderzoek in de zorg voor mensen met verstandelijke beperkingen*. Uitreiking Ds Visscherprijs De Bosch.
- 46) Moonen, X. (2018, Maart). Invitational over de rechten van de mens met psychische aandoeningen in het kader van VN verdrag inzake rechten van mensen met een handicap, Trimbosinstituut Utrecht.
- 47) Moonen, X. (2018, Maart). *Ik doe mee, hij doet mee, wij doen mee.... En jij?* Koraal Eindhoven studiedag.
- 48) Moonen, X. (2018, April). *Jongeren met licht verstandelijke beperkingen*. Raad voor de rechtspraak, Den Haag.
- 49) Moonen, X. (2018, April). *Leven met een licht verstandelijke beperking in een ingewikkelde samenleving. Herkennen van LVB*. VGN, Utrecht.

- 50) Moonen, X. (2018, April). *Het (h)erkennen van licht verstandelijke beperkingen en gedragsproblemen, het doen van diagnostiek en weten wat werkt*. WIV/ Psychiatrisch centrum Dr. Guislain / Hogeschool Gent, Melle.
- 51) Moonen, X. (2018, April). *Herkennen van LVB en psychische problemen*. Huisartsen Oostelijk Zuid Limburg (HOZL), Heerlen.
- 52) Moonen, X. (2018, Mei). *Herkennen van LVB en psychische problemen*. Huisartsen Oostelijk Zuid Limburg (HOZL), Heerlen.
- 53) Moonen, X. (2018, Mei). Dagvoorzitter en inleiding *Wat is LVB?* Congres naar aanleiding van het handboek psychiatrie en lichte verstandelijke beperking, Utrecht.
- 54) Moonen, X. (2018, Mei). *Over het (h)erkennen van LVB*. MEE, Den Haag.
- 55) Moonen, X. (2018, Mei). *Over het (h)erkennen van LVB*. Stichting De Linde.
- 56) Moonen, X. (2018, Juni). *Over het (h)erkennen van LVB in het justitiële domein*. Vlaamse forensisch psychologen, Brussel.
- 57) Moonen, X. (2018, Juni). *LVB leren verstaan*. Zuyd Hogeschool, afdeling Social Studies, Sittard.
- 58) Moonen, X. (2018, Juni). *Over LVB en het speciaal onderwijs*. Vereniging van ZMOLK scholen, Utrecht.
- 59) Moonen, X. (2018, Juni). *LVB en psychiatrie*. ART festival, Utrecht.
- 60) Moonen, X. (2018, Juni). *Over LVB in relatie tot mobility mentoring*. Platform 31, Utrecht.
- 61) Moonen, X. (2018, Juni). *Over ACEs in het sociale domein*. Ambassadeursbijeenkomst transformatie jeugdzorg, Utrecht.
- 62) Prick, A. & Kruijsen, I. (2018, Januari). *Muziektherapie bij mensen met dementie*. Dag van de eerste lijn, DOKh, Egmond aan Zee.
- 63) Schweizer, C. (2017, Juni). Deelname aan dialoog tussen praktijk en onderzoek ter voorbereiding van de agenda Kunstonderwijs op speciale scholen. Conservatorium, Amsterdam.
- 64) Schweizer, C. (2017). *De bijdrage van beeldende therapie aan verbetering van kwaliteit van leven van kinderen met autisme*. Lezing op studiedag 'Doodziek versus levenskunst', Medisch Centrum Leeuwarden.
- 65) Schweizer, C. (2017, September). *Core elements of art therapy with children with autism*. International advisory board meeting. Traditions in Transition. New articulations in arts therapies, Krakow: ECARTe conference.
- 66) Schweizer, C., Jager, F. de, Knol, V., Musch, A., Wenkel, L. (2018, Februari). *Vaktherapie op school*. Workshop met vier 4e jaars studenten, LKCA conferentie, Amersfoort.
- 67) Schweizer, C. (2018, March). *How to evaluate art therapy with children 6-12 with autism spectrum disorders? Development of reliability of two instruments*. Poster presentation at ESSENCE conference over vroege ontwikkelingsstoornissen, Göteborg, Zweden.
- 68) Schweizer, C. (2018, Juni). *Vaktherapie in Passend onderwijs*. Masterclass voor leerkrachten, Leeuwarden.

- 69) Schweizer, C. (2017, September). Posterpresentatie PhD. *Traditions in Transition. New articulations in arts therapies*, Krakow: ECARTE conference.
- 70) Schweizer, C. (2018, Juni). *Een creatieve benadering van kinderen met problemen in en om de klas*. Tweedaagse conferentie van lectoren platform sociaal werk i.v.m. Leeuwarden Culturele hoofdstad van Europa, 'Iepen mienskip' te Leeuwarden. De inclusieve samenleving onderzocht.
- 71) Schweizer, C. (2018, June). Tweedaagse masterclass art therapy and children with autism. Tallinn University, art therapy education, Tallin, Estland.
- 72) Van der Maas, L., De Witte, M.J., Bellemans, T. (2018). *Reguleren van emoties en stress met lichaamsbewustzijn, bewegings-, en muziekinterventies*. Focus op Onderzoek 2018. De Reehorst, Ede.
- 73) Van Hooren, S. (2017, Oktober). *Van een netwerk aan kennisontwikkeling naar verdere versteviging van vaktherapeutische interventies*. De vaktherapeut in beeld: kunst, muziek en spel in therapie, Hogeschool Leiden.
- 74) Van Hooren, S. (2017, Oktober). *De juiste snaar raken met muziektherapie*. De nacht van de wetenschap 'Music inside out', Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, Den Haag.
- 75) Van Hooren, S. (2017, November). *Niet praten, maar doen!* Symposium Coaching en Onderzoek, Nederlandse orde van beroepscoaches, Utrecht.
- 76) Van Hooren, S. (2018). *The effects and working factors of arts therapies*. Promovendi-dag Open Universiteit, Eindhoven.
- 77) Van Keulen, I. (2017, September). *Re-articulating the dance-therapeutic process from traditional aspects of dance practice*. *Traditions in Transition*. New articulations in arts therapies, Krakow: ECARTE conference.
- 78) Willemsen, M. (2017). *Finding, building and expanding the playspace*. Presentatie tijdens DvT-training, Apollo Education and Consulting, Beijing, China.
- 79) Willemsen, M. (2018). *Developmental Transformations en de spelinterventie varielation*. Symposium 'Ruimte voor verlies en rouw in therapie', ACCO, Antwerpen-Berchem, België.
- 80) Willemsen, M. (2018). *Cycling across the boundaries of grief. Applying Developmental Transformations for contemporary tailored and integrated grief treatment*. Conferentie 'Borders in Action', European Federation of Dramatherapy, Nürtingen, Duitsland.
- 81) Willemsen, M. (2018). *Failure to arrive. Traces of absent spaces*. Europese DvT conferentie 'Into the deep forest', DADA Extraart, Praag, Tsjechië.

c. Overige bijdragen

- **Participatie commissies en raden:**

Lector KenVaK was gedurende 2017-2018:

- Lid van de projectgroep 'Strategische onderzoeksagenda voor de Vaktherapeutische beroepen'.
- Lid van de werkgroep 'Generieke module Vaktherapie'.
- Lid van de redactieraad van het Tijdschrift voor Vaktherapie.
- Lid Comité van aanbeveling Buurttheater Mariaberg.
- Voorzitter van Refereercommissie Seksuologie Parkstad.

In het kader van het bijzonder lectoraat was de bijzonder lector in 2017-2018:

- Voorzitter van de Raad van Advies van de Stichting Landelijk Kenniscentrum mensen met een Licht Verstandelijke Beperking te Utrecht.
- Secretaris van de stichting Quality4children Nederland. Deze stichting bevordert de implementatie van de door kinderen vastgestelde kwaliteitscriteria in de Nederlandse jeugdzorg.
- Lid van Wetenschappelijk Adviesraad van het Zorginstituut Nederland.
- Lid van het bestuur van de stichting CLIC Limburg (Cliënten Centraal in de Jeugdhulp).
- Lid van het bestuur Stichting F-ACT Nederland. Deze stichting bevordert de implementatie van en het onderzoek naar de (F)ACT methodiek in Nederland.
- Lid van het bestuur van het NIP/NVO werkverband mensen met een Verstandelijke Beperking.
- Lid/beroepsgeenoot (tuchtrechter) van het Regionaal Tuchtcollege Eindhoven, sectie Gezondheidszorgpsychologen.
- Lid/beroepsgeenoot (tuchtrechter) van het college van beroep van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd.
- Lid van de Erkenningscommissie jeugdzorg interventies van het NJI Utrecht.
- Lid van de Erkenningscommissie interventies in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking van Vilans Utrecht.
- Lid van de landelijke stuurgroep Kwaliteitskader gehandicaptenzorg van de VGN.
- Lid van het bestuur van de Stichting Alexander te Amsterdam.
- Kurator im Förderverein des internationalen Archivs für Heilpädagogik, Trebnitz, Duitsland.
- Lid van het Netwerk Leichte Sprache, Münster, Duitsland.
- Lid van de programmaraad VG van het Ben Sajatcentrum Amsterdam.
- Lid van de jury van de Ds. Visserprijs voor beste proefschrift op het gebied van de gehandicaptenzorg.

Overige leden:

- Sonja Aalbers, lid van de landelijke commissie Richtlijnontwikkeling van de FVB en van de werkgroep Zorgstandaard Depressieve Stoornissen.
- Suzanne Haeyen, lid adviesraad Vaktherapieën Zorgstandaard Persoonlijkheidsstoornissen.
- Celine Schweizer (2016, 2017), lid bij werkgroep Zorgstandaard Autisme.
- Marc Willemsen heeft geparticipeerd in de werkgroep vanuit de FVB om landelijke samenwerkingsafspraken te ontwikkelen voor de Jeugd-GGZ.
- Martina de Witte, Lid van de landelijke commissie richtlijnontwikkeling van de FVB.

- **Reviewer voor tijdschriften**

- Tijdschrift voor Vaktherapie.
- Journal Arts in Psychotherapy.
- Frontiers in Psychology.
- Disability and Health Journal.
- Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities.
- Journal of Intellectual Disability Research.

- **Deelname aan leescommissies proefschriften**

- *Door lector KenVaK*

- L. Jans-Beken: Appreciating Gratitude: New perspectives on the gratitude-mental health connection. Open Universiteit, 14 maart 2017.
- M. Scheffers: Body experience in patients with mental disorders. Rijksuniversiteit Groningen, 30 mei 2018.
- R. van den Heuvel: The next generation of play; Robots to support play in rehabilitation and special education for children with physical disabilities. Maastricht University, 4 juli 2018.

- *Door bijzonder lector*

- Maaïke van de Rest: Social Information Processing in Adolescents with Mild to Borderline Intellectual Disability. Executive Functions, Situational Factors, and Instrument Development. Vrije Universiteit Amsterdam, 23 maart 2018.
- Ellis ter Beek: To treat or not to treat? Harmful sexual behavior in adolescence: need before risk. Universiteit van Amsterdam, 14 februari 2018.

- **Bijdragen aan films, interviews en discussies**

- 1) Coenegracht, J. (2017). *Een coöperatie? Waarom? Wat gaat die dan doen, dan?* Hogeschole richte Coöperatie Kennisontwikkeling Vaktherapieën op. Interview Susan van Hooren. Tijdschrift voor Vaktherapie, 3, p 18-21.
- 2) De Boer, D. (2017, December). *Het gezicht van dementieonderzoek*. Interview Susan van Hooren en Anna-Eva Prick. ZonMw. <https://publicaties.zonmw.nl/het-gezicht-van-dementieonderzoek/interview-susan-van-hooren/>
- 3) De Gruyter, M. (2017, December). *De kracht van muziek*. Interview Susan van Hooren. Miracles of Music Magazine.
- 4) De Knecht, S. (2018, Augustus). *Het effect van beeldende therapie meetbaar maken*. Interview Suzanne Haeyen, ScienceGuide. Online gepubliceerd op 30 augustus 2018. <https://www.scienceguid.nl/2018/08/het-effect-van-beeldende-therapie-meetbaar-maken>.
- 5) Moonen, X. (2018, April). *Een passende benadering voor mensen met een LVB*. Interview Volkskrant, Bijlage katern, p. 6.
- 6) Moonen, X. (2018, 31 Maart). Interview. Elsevier, bijlage katern.
- 7) Moonen, X. & Didden, R. (2018) opleiding SGLVB (interview). RINO Utrecht.
- 8) Moonen, X. (2017, November). Film tegen kindermishandeling, <https://www.devereniginglimburg.nl/thema-s/leren/symposium-tegen-kindermishandeling>
- 9) Zwiers, E. (2018, Februari). *Integratie van muziek in de intramurale dementiezorg*. Video-interview Susan van Hooren en Anna-Eva Prick. Stichting Dilemmaboek.

D. Prijzen

Er zijn in 2017-2018 zijn de volgende prijzen gewonnen:

- 1) Haeyen, S. (2017). Winnaar Young Arntz Investigator Award 2017 voor onderzoekspresentatie 7e Schematherapie Congres, Amsterdam 29 sept. 2017.
- 2) Haeyen, S. (2018). *Het effect van beeldende therapie bij patiënten met persoonlijkheidsstoornissen; een randomised controlled trial*. Posterpresentatie. Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). Voorjaarscongres 2018, Maastricht 11-13 april. Winnaar posterprijs NvVP 2018.

Outcome

5. Aantoonbaar gebruik en aantoonbare erkenning van producten

Onderwijs en professionalisering van docenten

Product

Er zijn vanuit het lectoraat met vijf bacheloropleidingen Vaktherapie een drietal producten opgesteld om uitgangspunten te verhelderen op het gebied van het verbinden van onderwijs en onderzoek:

- overzicht van toepassing van praktijkgericht onderzoek binnen het afstudeertraject van alle bacheloropleidingen Vaktherapie;
- overzicht van mogelijke afstudeeropdrachten voor bacheloropleidingen Vaktherapie;
- overzicht van de wijze waarop afstudeertrajecten worden beoordeeld en op welke wijze er landelijk gekalibreerd kan worden.

Aantoonbaar gebruik:

Deze producten zijn besproken in een breder landelijk overleg met alle opleidingen met een of meerdere Vaktherapeutische disciplines. Dit heeft geleid tot nadere discussie over de visie op onderzoekend vermogen. Tevens is een gezamenlijke methode en verdeling opgesteld om afstudeerwerkstukken landelijk te kalibreren.

Deze producten waren verder de basis om een aanvraag in te dienen voor een stimuleringsfonds van het ministerie van OCW om onderwijsmaterialen open te delen met elkaar.

Aantoonbare erkenning:

De producten zijn besproken in het landelijk opleidingsoverleg Vaktherapeutische beroepen, waar ook de federatie vaktherapeutische beroepsverenigingen zitting heeft. Vanuit dit overleg is waardering uitgesproken over de producten, het gerealiseerde landelijke draagvlak en de activiteiten die eruit volgen.

Kennisontwikkeling

Project

Systematische reviews met -indien mogelijk- meta analyses

Vraag vanuit de praktijk is groot gezien de opdracht vanuit het ministerie van VWS om de meerwaarde van vaktherapeutische interventies aan te tonen. Het uitvoeren van systematische reviews/meta analyses is opgenomen als een belangrijk doel binnen de strategische onderzoeksagenda Vaktherapeutische beroepen. Dit project heeft een duidelijk internationaal draagvlak. Na de meeting met de internationale adviesraad in september 2017 is de behoefte uitgesproken om hierin gezamenlijk internationaal op te trekken.

Aantoonbaar gebruik:

Dit heeft geresulteerd in een toename van het aantal reviews/meta analyses en internationale samenwerking. Er wordt momenteel gewerkt aan 12 reviews/meta analyses, waaraan 42 docenten/onderzoekers meewerken. De meeste docenten/onderzoekers zijn afkomstig van hogescholen waar vaktherapeutische professionals worden opgeleid. Ook zijn er docenten/onderzoekers betrokken vanuit universiteiten in Nederland of -via de internationale adviesraad- het buitenland. Masterstudenten worden ook betrokken. Er wordt ook nagegaan of/hoe bachelor studenten betrokken kunnen worden bij onderdelen van de reviews/meta-analyses.

Aantoonbare erkenning:

Inmiddels zijn er 10 reviews/meta analyses gepubliceerd en gedeeld via social media en researchgate. Citaties en internetanalyses laten zien dat deze publicaties door een ruim aantal geïnteresseerden worden gelezen of kennis van wordt genomen, bijvoorbeeld review 'Music interventions and child development' in Frontiers in psychology: tijdschrift geeft 10.804 views aan.

Beroepspraktijk en maatschappij

Product

Strategische onderzoeksagenda Vaktherapeutische beroepen.

Vanuit KenVaK is meegewerkt aan de totstandkoming van deze agenda in opdracht van de Federatie Vaktherapeutische beroepen. Een belangrijke aanleiding voor deze agenda was de oproep van het ministerie van VWS om de meerwaarde van vaktherapie aan te tonen, zodat het kan blijven behoren tot de geneeskundige GGZ.

Aantoonbaar gebruik:

Na de presentatie van deze agenda in okt 2017 is deze agenda tijdens verschillende overleggen geagendeerd, waaronder overleggen van landelijk opleidingsoverleg Vaktherapeutische beroepen, eigen KenVaK overleg, docentenvergaderingen, beroepsverenigingen. In 2017-2018 is een deel van deze agenda uitgevoerd en wordt deze agenda gemonitord door de werkgroep.

Aantoonbare erkenning:

Deze agenda is besproken met Zorginstituut Nederland en diverse hoogleraren, die allen hun waardering uitspreken over de ambities en inhoud van deze agenda.

6. Samenwerking in de uitvoering van onderzoek

Samenwerking & betrokkenheid studenten

Binnen alle projecten worden studenten op bachelor- en/of masterniveau betrokken. Zij voeren opdrachten uit in het kader van hun afstuderen, participeren als werkstudent of nemen deel aan activiteiten in een kleine omvang. Zie voor concrete resultaten hoofdstuk 2.

Samenwerking & betrokkenheid docenten (anderen dan de docent-onderzoekers in het lectoraat)

De samenwerking met docenten buiten het lectoraat verloopt via drie wegen. Ten eerste, dragen docenten ideeën aan die verder uitgewerkt kunnen worden in een project, bijvoorbeeld Safe & Sound van Sander van Goor dat leidde tot een gehonoreerd ZonMw-voorstel. Ten tweede, volgen docenten de masteropleiding en verrichten in dat kader onderzoek binnen KenVaK ten behoeve van hun afstuderen. Ten derde, streeft KenVaK ernaar om docenten zoveel mogelijk te bereiken als het gaat om nieuws, publicaties en evenementen. Zie voor concrete resultaten hoofdstuk 2.

Samenwerking & betrokkenheid werkveld

Het praktijkgerichte onderzoek vindt in co-creatie met het werkveld plaats. Dat betekent dat het werkveld betrokken is bij de vraagarticulatie, opzet en/of uitvoering van het onderzoek en er wordt naar gestreefd om de kennisdisseminatie gezamenlijk vorm te geven. Daarnaast wordt er structureel en regelmatig (circa 1x per maand) afgestemd met de Federatie Vaktherapeutische Beroepen, specifiek met de directeur en de kennisinnovator. Het doel hiervan is om onderzoek en werkveld zo optimaal mogelijk bij elkaar aan te laten sluiten.

Overig

7. Communities

Opmerkingen bij het overzicht van de communities:

Geen opmerkingen. Genoemde projecten waren in 2017-2018 aan de orde en informatie is nog correct.

8. Zuyd-onderwerpen

KenVaK richt zich primair op de kennisontwikkeling van Vaktherapieën en beschouwt dit als haar kerntaak. Hiervoor is een onderzoekskader ontwikkeld in 2014-2015. Dit kader heeft in 2017-2018 verdere invulling gekregen. De trends binnen het onderzoekskader betreffen 'meten in de zorg', 'interprofessioneel samenwerken', 'wijkgericht werken' en 'technologie'. Deze trends en de bijbehorende onderwijs- en onderzoeksactiviteiten sluiten aan bij vier van de vijf programmalijnen van het Expertisecentrum voor Innovatieve Zorg en Technologie (EIZT) en daarmee bij het zwaartepunt 'Innovatieve zorg en technologie' van Zuyd Hogeschool. Daarnaast zijn enkele onderzoekers werkzaam bij meerdere lectoraten binnen de faculteit, wat samenwerking bevordert op het domein van 'innovatieve zorg en technologie'. Vanuit KenVaK wordt hierdoor een bijdrage geleverd aan dit specifieke zwaartepunt van Zuyd Hogeschool.

9. Verbeterpunten en consequenties lectoraatsplan

Verbeterpunten voor het lectoraat en het bijzonder lectoraat zijn gelegen op een aantal punten, die in lijn zijn met het meerjarenplan, te weten:

- 1) Het verder invulling blijven geven aan de coöperatie. In 2018-2019 zullen de portefeuilles verder worden uitgewerkt met een meerjarenplanning, dat in lijn is met de missie en het meerjarenplan. Verder zullen aanvullende samenwerkingsovereenkomsten worden geconcretiseerd en zal er worden nagegaan op welke wijze er groei gerealiseerd kan worden. Tot slot zal het onderzoeksprogramma worden geëvalueerd en indien nodig worden bijgesteld passend bij de actualiteit in het werkveld en het kennisdomein.
- 2) Het prioriteren en blijven aanwakkeren van projecten die van belang zijn in het kader van de opdracht die in 2015 door het ministerie van VWS en het Zorginstituut Nederland aan de beroepsgroep is geformuleerd om de meerwaarde van vaktherapie te expliciteren.

Input

10. Financieel

INKOMSTEN	2017-2018	
Vaste inkomsten:	€	102.000
% t.o.v. totaal		23%
Flexibele inkomsten:	€	349.000
Subsidie opbrengsten	€	75.000
Contractopbrengsten	€	73.000
Overige inkomsten	€	201.000
% t.o.v. totaal		77%

TOTAAL INKOMSTEN € 451.000

RESULTAAT 2017-2018

Begroot	€	-10.000
Gerealiseerd	€	28.000
Verschil	€	38.000

11. Personele inzet

PERSONEEL 2017-2018

Vast OP Zuyd	1,40
Vast OOP Zuyd	0,67
Flex OP Zuyd	0,78
Lector om niet (XM)	0,20
Inleen Zuyd	
Uitleen Zuyd	
PNIL	
TOTAAL	3,05

Bijlage 1. Lopende projecten in 2017-2018

RAAK, ZonMw en overige gefinancierde projecten:		
Naam	Thema en voortgang in 2015-2016	Samenwerking
<p>(Be)leef in de wijk</p> <p>1-1-2015 t/m 1-3-2017</p> <p>RAAK-Publiek</p>	<p>Project gericht op inzet van vaktherapeutische interventies in de leefomgeving van mensen met een LVB.</p> <p>RAAK-project wordt uitgevoerd in samenwerking met bijzonder lectoraat en is gekoppeld aan het EIZT-programma Wijkgerichte zorg.</p> <p><u>Voortgang 2017-2018:</u> Het project is in 2017 succesvol afgerond met goedkeuring van subsidiegever SIA. Het project heeft onder andere twee goed gewaardeerde eindproducten opgeleverd, namelijk een indicatiemodel voor vaktherapie bij mensen met LVB en kader voor structurele samenwerking met ambulante behandelteams.</p> <p>Het indicatiemodel bestaat uit drie niveaus van indicatiegebieden voor vaktherapieën bij mensen met een LVB. Met het indicatiemodel kunnen verwijzers gericht doorverwijzen naar vaktherapie (Verdonschot e.a. 2016). Met het kader voor samenwerking kan de samenwerking tussen vaktherapeuten en (GGZ) behandelteams verbeteren, waarbij verondersteld wordt dat dit een positieve weerslag heeft op de zorg geboden aan mensen met LVB.</p> <p>Naast deze twee eindproducten zijn er nog diverse publicaties geschreven en presentaties gegeven. Zie http://kenvak.nl/onderzoek/beleef-in-de-wijk/ voor meer informatie. De publicaties en presentaties, die in 2016-2017 zijn geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	<p>Zuyd (penvoerder), HAN, NHL-Stenden, Idris, Koraal Groep, GGZ Friesland, STEVIG en Trimbos</p>
<p>Creative Minds</p> <p>1-9-2015 t/m 31-8-2017</p>	<p>Binnen het project 'Creative Minds' wordt een community of practice opgezet waar onderzoekers, docenten-creatieve therapie, docenten biometrie, vaktherapeuten en studenten samenwerken. Doelen richten zich op 1) inzicht en kennis verkrijgen omtrent de wijze van het meten, analyseren en interpreteren van fysiologische reacties binnen deze therapeutische context, 2) het toetsen van aannames (werkingsmechanismen) vanuit de vaktherapie middels inzet van fysiologische metingen, 3) het onderzoeken van effecten van vaktherapeutische interventies.</p> <p><u>Voortgang 2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 11 studentenprojecten werden opgezet, uitgevoerd en ondersteund vanuit de community of practice binnen het project. Studenten waren afkomstig vanuit Zuyd, HAN, HU, Windesheim en OU. • Korte video's zijn opgenomen over de inzet van psychofysiologische metingen. • Danstherapie studie voorgelegd aan METC Zuyderland en positief besluit ontvangen. • Verrichtte studies zijn nader onder de loep genomen om zodoende te achterhalen welke leerpunten we eruit kunnen halen. • Data-archivering is geoptimaliseerd en gecheckt op volledigheid. • Analyses zijn nader verricht en publicaties zijn voorbereid. • Nagegaan hoe studentenprojecten kunnen worden ingebed in regulier curriculum van de opleidingen Vaktherapie en Biometrie. <p>De publicaties en presentaties, die in 2017-2018 zijn geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	<p>Zuyd Hogeschool, HAN, HU, STEVIG Dichterbij, Scannexus</p>

<p>Stay tuned</p> <p>1-12-2014 t/m 30-11-2016 met uitloop naar 1-7-2017</p> <p>ZonMw</p>	<p>Ontwikkeling van alliantie-monitor voor vaktherapeuten en jongeren in de justitiële jeugdzorg ter bevordering van de werkaliantie. Binnen het project werd in co-creatie met vaktherapeuten en jongeren de bestaande alliantie-monitor van Menger & Donker (2013) aangepast en bijgesteld. Dit project is gekoppeld aan het EIZT-programma Meten in de zorg.</p> <p><u>Voortgang 2017-2018:</u> In 2017-2018 hebben enkele activiteiten plaatsgevonden ter afronding en ten behoeve van de kennisdisseminatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eindverslag in september 2017 ingediend en goedkeuring verkregen. • Deelgenomen aan expertmeeting van ZonMw (23 november 2017), waarin alle projecten vanuit het programma een terugkoppeling gaven en er werd afgestemd over verdere impulsen. • Artikel geschreven over de projectresultaten voor het Tijdschrift voor Vaktherapie. 	<p>Zuyd (pervoerder), HU, Het Keerpunt, Mondriaan GGZ</p>
<p>De juiste snaar met muziek</p> <p>1-2-2017 t/m 31-7-2018</p> <p>ZonMw</p>	<p>Het project 'De juiste snaar met muziek' heeft als doel te komen tot een evidence based muziekinterventie en muziektherapeutische interventie met bijbehorende beschreven implementatie roadmap voor het behandelen van gedragsproblemen bij mensen met matig tot ernstige dementie die verblijven in een verpleeghuis.</p> <p><u>Voortgang 2017-2018:</u> In 2017-2018 werden de volgende activiteiten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Site-visit ZonMw. • Inclusie nieuwe deelnemers. • Kwantitatieve en kwalitatieve dataverzameling. • Betrekken van meerdere locaties van projectpartner Zorggroep en Zuyderland. • Aanstelling van lokale projectcoördinatoren per instelling en locatie. • Verkenning van mogelijkheden om aanvullende verpleeghuizen te betrekken. • Extra voorlichting project aan verzorgend personeel om betrokkenheid en draagvlak te vergroten. • Extra muziektherapeuten geworven. • Ontwikkeling online onderwijsmodule binnen de Open Universiteit over effecten en werkingsmechanismen van muziek en muziektherapie (Generiek onderwijsaanbod voor psychologen). • Samenwerking voortgezet met Miracles of Music van Stichting Happy Motion. Hierdoor kan kennisdisseminatie en valoratie activiteiten binnen het project versterkt worden. <p>De presentaties, die in 2017-2018 zijn gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	<p>Zuyd, ArtEZ, UM, UMCG, Huis voor de Zorg, Verpleeghuis Bergweide, De Zorggroep, Zuyderland</p>
<p>Promotietrajecten:</p>		
<p>Naam</p>	<p>Thema/Titel</p>	<p>Samenwerking</p>
<p>Drs. I. Penzes-Driessen, Zuyd Hogeschool</p>	<p>Art therapy assessment</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwalitatieve studie gericht op conceptualisering klinische relatie tussen formele kenmerken en mentale gezondheid is afgerond. • Op basis hiervan is een publicatie ingediend bij het internationaal peer-reviewed tijdschrift: Frontiers in Clinical Psychology (geaccepteerd in augustus 2018). • Kwantitatief onderzoek op toetsing van relatie tussen formele kenmerken en mentale gezondheid is afgerond. • Op basis hiervan is een publicatie in voorbereiding. 	<p>Prof. dr. G. Hutschemaekers (KUN) / Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd) / Dr. D. Dokter (Anglia Ruskin University, UK)</p>

	De publicaties en presentaties, die in 2016-2017 zijn geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.	
E. Dumont, MA, Zuyd Hogeschool	<p>Orthopedagogische Muziekbeoefening bij kinderen i.s.m. Conservatorium</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De gegevens van een kwalitatieve deelstudie werden geanalyseerd en beschreven. • Een systematic review werd beschreven en gepubliceerd in een internationaal peer reviewed tijdschrift. • Een designartikel werd opnieuw ingediend in een internationaal peer reviewed tijdschrift. <p>De publicaties en presentaties, die in 2017-2018 zijn geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	Prof. dr. F. Ferron (UM) / Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd)
Suzanne Haeyen, Math, Hogeschool Arnhem en Nijmegen	<p>Op zoek naar effecten van beeldende therapie</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel is gepubliceerd in een internationaal peer reviewed tijdschrift met betrekking tot effecten van beeldende therapie op mental health versus mental illness. • Proefschrift werd afgerond. • Promotie werd gehouden op 14 maart 2018 'Effects of Art Therapy. The Case of Personality Disorders cluster B/C', Radboud Universiteit, Nijmegen. Hieraan voorafgaand vond in de middag een mini-symposium plaats. <p>De publicaties en presentaties, die in 2017-2018 zijn geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	Prof. dr. G. Hutschemaekers (KUN) / Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd) / ing. dr. William van der Veld (KUN)
Celine Schweizer, Math, NHL-Stenden Hogeschool	<p>Werkzame elementen in Beeldende therapie bij kinderen met autisme</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingediend: Artikel over de Delphi-studie en de focusgroep ingediend. • Ingediend: Artikel over interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van observatielijst beeldende therapie bij kind met autisme en van evaluatielijst beeldend therapeut in de behandeling van kind met autisme. • Laatste deelstudie - behandel evaluatie volgens systemisch N= 1 design - (deels) uitgevoerd in samenwerking met beeldend therapeuten werkzaam bij Accare, Bascule, GGZ Centraal en een aantal speciaal onderwijscholen en privé praktijken. <p>De publicaties en presentaties, die in 2017-2018 zijn geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	Prof. dr. E. Knorth (RUG) / Prof. dr. T. van Yperen (RUG) / Dr. M. Spreen (NHL-Stenden)
Martina de Witte, MMth, Hogeschool Arnhem en Nijmegen	<p>Arousal Regulation through Music Therapy in People with Mild Intellectual Disabilities (MID)</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Multilevel meta-analyse werd uitgevoerd en onderzoeksresultaten zijn geanalyseerd en gerapporteerd. • Tweede meta-analyse werd opgezet en uitgevoerd. • Kwalitatieve studie met focusgroep methodiek werd uitgevoerd en geanalyseerd wat resulteerde in de opzet van extra focusgroepen in het buitenland. • Verschillende experimentele pilot studies werden opgezet en uitgevoerd om te testen welke psychofysiologische metingen het beste kunnen worden ingezet. 	Prof. dr. G Stams (UvA) / Prof. dr. X. Moonen (Zuyd/Uva) / Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd)

	De publicaties en presentaties, die in 2016-2017 zijn geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.	
Karin Schouten, Math	<p>Beeldende therapie bij posttraumatische stress stoornis</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksvoorstel RCT. • Intensieve afstemming vond plaats om de RCT te kunnen uitvoeren. • Uitvoering RCT gaat vooralsnog niet door. • Artikel Pilot Studie is gepubliceerd in een internationaal peer-reviewed tijdschrift. • Artikel Neural Mechanisms of Art therapy in the treatment of Posttraumatic Stress Disorder (PTSD) is in voorbereiding. <p>De publicaties en presentaties, die in 2017-2018 zijn gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	Prof. dr. G. Hutschemaekers (KUN) / Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd)
Sonja Aalbers, MMth, NHL-Stenden Hogeschool	<p>Muziektherapie bij mensen met depressieve klachten</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In de Intervention Mapping studie werden de stappen beschrijving prototype en handleiding verder uitgewerkt. • Samenwerking met het decanaat binnen de hogeschool werd tot stand gebracht ten behoeve van inclusie deelnemers studie 4 en 5. • Een handleiding en emotieregulatie kaart werden ontwikkeld. • Studenten van de bacheloropleiding muziektherapie werden getraind om de interventie uit te kunnen voeren. • Goedkeuring commissie Open Universiteit voor PhD aan Open Universiteit. • Toestemming Medisch Ethische Commissie voor uitvoer praktijkgericht onderzoek aan NHL Stenden hogeschool (RTPO register: TPO1036; TPO1036.2.S) <p>De publicatie, presentatie en interviews, die in 2016-2017 werden geschreven/gegeven, zijn in het jaarverslag hierboven opgenomen.</p>	Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd) / Dr. M. Spreen / Dr. A. Vink
Liesbeth Bosgraaf, Math NHL-Stenden Hogeschool	<p>De werkzame elementen van de ArVT methode (affect regulerende vaktherapie) bij kinderen en adolescenten met gedrags- en emotionele problemen en een LVB</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onderzoeksplan van de promotie werd voorbereid. • De deelstudies werden besproken en bijgesteld. • Er werd vooronderzoek gedaan. • Meetinstrument werd opgesteld. • Procesevaluatie werd uitgevoerd. • Opstellen plan systematic review en start gemaakt met de uitvoering er van. 	Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd) / Dr. M. Spreen / Dr. Kim Pattisellano
Marij Berghs, MDTh Zuyd Hogeschool	<p>Dramatherapie en zijn werkzame factoren bij kinderen met een taalontwikkelingsstoornis</p> <p><u>2017-2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeksplan met verschillende deelstudies van promotie werd opgesteld, besproken en bijgesteld. • Onderzoeksplan voor critical review (studie 1) werd opgesteld. • Start met dataverzameling voor critical review. • Vooronderzoek in samenwerking met student bachelor opleiding werd uitgevoerd. 	Prof. dr. S. van Hooren (Zuyd) / Dr. Constance Visser (Kentalis/RUN)

Overige projecten:

Promotietraject van Tom Luyten binnen lectoraat 'Technologie in de zorg' (samenwerking Zuyd Hogeschool en Universiteit Maastricht) promotieteam bestaat uit Prof. dr. L. de Witte, Dr. S. Braun en Prof. dr. S. van Hooren.

Projecten waar bijzonder lector bij is betrokken:

Aard project	Samenwerkingspartners	Subsidiënt	Looptijd	Financiële omvang	Bijzonderheid
Taal voor Allemaal	Koraal, VOBC	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland	2017-2018	€ 3.100,-	Project loopt
Politics of belonging: Promoting children's inclusion in educational settings across borders	Zuyd Hogeschool en instituten in Zweden, Noorwegen, Finland, IJsland, Canada	Nordfors	2018-2020		Project loopt
3-traps taalmodel	Koraal, VOBC	Gemeente Amsterdam	2017-2018	€ 69.700,-	Project loopt
Taal voor Allemaal	Gemeente Maastricht	ZonMw	2017-2018	€ 50.000,-	Project loopt
Woonbehoefte-onderzoek LVB Gemeente Den Haag	Zuyd Hogeschool	Gemeente Den Haag	2017	€ 34.000,-	Project afgerond
Effectonderzoek Raad voor de Kinderbescherming Limburg	VOBC	Gemeente Heerlen, Provincie Limburg Raad voor de KB	2017-2018	€ 20.000,-	Project loopt
Doorontwikkeling SAF	UVA, GGD Amsterdam	GGD Amsterdam	2017-2018	€ 30.000,-	Project loopt
Commissie geweld in de jeugdzorg: LVB	UvA	Ministerie van Veiligheid en Justitie	2017-2018	€ 65.000,-	Project loopt
WMO project	Zuyd Hogeschool, 3 organisaties voor mensen met beperkingen	Zorgaanbieders	2015-2018	€ 90.000,-	Project loopt
Implementatie VN Verdrag	Zuyd Hogeschool, Prisma	Zorgaanbieder	2015-2017	€ 56.000,-	Project afgerond
(Be)Leef in de Wijk inzet van vaktherapeuten in de wijk	Zuyd Hogeschool, NHL-Stenden Hogeschool, HAN, 4 zorgaanbieders, Vilans	Raak/SIA	2015-2017	€ 150.000,-	Project afgerond

Project Mont Ventoux	Zuyd Hogeschool Koraal Groep, Pluryn	Provincie Limburg	2015-2018	€ 56.277,-	Project loopt
Mensen in een communicatief kwetsbare positie	Zuyd Hogeschool, Universiteit Maastricht	ZonMw	2016-2018	€ 150.000,-	Project loopt
Validering van de Duitse versie van de SCIL (screeningsinstrument LVB voor volwassenen)	Landelijk Kenniscentrum LVB, Radboud Universiteit, Hogeschool Leiden	Hogrefe testuitgevers	2016-2018	€ 5.000,-	Project loopt
LVB - Met kleine stappen, maar wel vooruit	Hogeschool Leiden, Landelijk Kenniscentrum LVB	RAAK/SIA	2016-2018	€ 225.000,-	Project loopt
Helping Young Forest Gump	Universiteit van Amsterdam, Landelijk Kenniscentrum LVB, GGD Amsterdam, NEJA	ZonMw, GGD Amsterdam, NEJA	2018-2020	€ 260.000,-	Aanvraag ingediend